

BRANDBRIEF: belofte maakt studieschuld

Geachte heren Rutte, Buma, Pechtold en Klaver,

De afschaffing van de basisbeurs was voor veel studenten een aanslag op hun portemonnee. De toegankelijkheid van het hoger onderwijs heeft een flinke dreun gekregen. Niet verbazend dus dat studenten niet stonden te juichen om de invoering van het leenstelsel. Eén lichtpuntje was er echter. De opbrengsten zouden worden geïnvesteerd in de kwaliteit van het onderwijs, waarmee het geheel de schijn kreeg van een *fair deal*. Maar juist deze deal staat nu onder druk. Een politieke woekerpolis dreigt en studenten hebben het gevoel belazerd te zijn. Wij vragen u daarom: draai de bezuinigingen die ons te wachten staan terug.

Het hoger onderwijs in Nederland is van hoog niveau. Dat is iets om trots op te zijn, maar het is geen vanzelfsprekendheid. Onderwijs en onderzoek vergen gigantisch veel werk van heel veel mensen, die permanent in de weer zijn met het verbeteren dan wel op peil houden van het niveau. Zodat studenten het best mogelijke onderwijs krijgen, en er wetenschappelijk en maatschappelijk relevant onderzoek wordt gedaan. Nederland wil echter voor een dubbeltje op de eerste rang zitten. We moeten tot de top van de kenniseconomieën behoren, we moeten Nobelprijswinnaars voortbrengen, internationaal het beste studenttalent aantrekken, en ga zo maar verder. Daarmee vergeet de politiek dat al deze verlangens investeringen vereisen. Die blijven uit.

De zogenaamde 'Rijksbijdrage' voor bijvoorbeeld het wetenschappelijk onderwijs en -onderzoek kost dit jaar een kleine vier miljard euro (zo'n 0,5 procent van het BNP). Dat lijkt veel geld, maar wordt door de groeiende studentenaantallen elk jaar eigenlijk steeds minder: waar zo'n vijftien jaar geleden gemiddeld 19.500 euro per student werd betaald vanuit de overheid aan universiteiten, is het nu nog slechts 14.300 euro. Alleen al in de afgelopen vijf jaar telt deze uitholling van het budget op tot maar liefst 500 miljoen euro. Dat is, voor de eenvoudige rekenaar, tien procent van het totale budget.

De gevolgen laten zich raden. Opleidingen gaan op slot omdat universiteiten de capaciteit niet nog verder kunnen uitbreiden. Docenten en studieadviseurs zijn met flinke takenpakketten belast en uitpuilende collegezalen zijn geen zeldzaam verschijnsel. De vraag die wij u stellen is simpel. Moeten we wennen aan massale colleges en aan docenten die geen tijd hebben om vragen te beantwoorden? Dan staat de kwaliteit van het hoger onderwijs permanent onder druk. Dat is nadelig voor studenten maar ook voor onze hele economie, waarin deze studenten later aan de slag zullen gaan. De invoering van het leenstelsel werd politiek gelegitimeerd door aan studenten, die hun koopkracht in zagen storten, te beloven dat de opbrengsten zouden worden geïnvesteerd in het hoger onderwijs. Die opbrengsten, zo blijkt uit de cijfers, zijn echter nauwelijks genoeg om te compenseren voor de dalende bekostiging per student.

Dit vinden wij, studierend Nederland, onacceptabel. We zetten ons allemaal graag in voor het beste onderwijs en zijn tot op het bot gemotiveerd om het beste te maken van de middelen die we ter beschikking hebben. Maar dan moeten die middelen wel voldoende zijn. De prognose is nu dat studenten in het meest positieve scenario geen verslechtering van de onderwijskwaliteit gaan merken. Kort gezegd: de uitpuilende collegezalen zullen voorlopig nog blijven bestaan, we zullen zakken in de toplistjes en van die beloofde basisbeursmiljoenen: er komt niets van terecht.

BRANDBRIEF: belofte maakt studieschuld

Het leenstelsel is daarmee een woekerpolis. Studenten hebben moeten opdraaien voor te lang uitgestelde investeringen, maar de belofte dat de kwaliteit ook zou verbeteren kan niet worden ingelost. Rutte 1 en 2 hebben simpelweg te veel bezuinigingsopdrachten opgegeven. Rutte 3 kan, en moet, het tij keren: nieuwe rondes, nieuwe kansen. Nu is het tijd om de belofte na te komen. Wij roepen daarom het nieuwe kabinet op om fors te investeren in het hoger onderwijs en de beloofde bedragen uit het leenstelsel direct beschikbaar te maken. Want het is tijd voor onderwijs!

Veel wijsheid bij de onderhandelingen gewenst,

Namens studerend Nederland,

Jarmo Berkhout
Voorzitter Landelijke Studentenvakbond

Jan Sinnige
Voorzitter Interstedelijk Studenten Overleg

Medeondertekend door:

Arend Klück
Landelijke Kamer van Verenigingen

Jolijn Uittenbogaard
Integrand Nederland

Marit Werkhoven
Studenten Sport Nederland

Erik Koningen
UniPartners Nederland

Marius Kat
Nederlandse Wereldwijde Studenten